

ความคิดเห็นของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่
ที่มีต่อการสมรส

Opinions of Women in Chiang Mai City Municipality
Toward Marriage

ทัศนียา วงศ์จันทร์

รายงานวิจัยฉบับที่ 168

พ. ศ. 2544

มหาวิทยาลัยพายัพ

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาความคิดเห็นของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ ที่มีต่อการสมรส สำเร็จลงด้วยดี โดยได้รับทุนสนับสนุนจากทบวงมหาวิทยาลัย ขอขอบพระคุณ ดร.บุญทอง ภูเจริญ อธิการบดี มหาวิทยาลัยพายัพ ที่กรุณาให้โอกาสและให้กำลังใจในการทำวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้มีส่วนในการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ ดังต่อไปนี้ ขอขอบคุณ ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพทุกท่าน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2534 - 2544 ได้แก่ ผศ. ประเสริฐ พันธชาติ ดร.สินธุ์ ธิโรบล ดร.รัตนาภรณ์ เศรษฐกุล ดร.ณรงค์ ประชาเดชสุวัฒน์ และ ดร.สุจิตรา ประยูรพิทักษ์ ที่กรุณาให้การสนับสนุนและการให้คำแนะนำต่าง ๆ ดร.พรทิพย์ ชลิ่งสุทธิ ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษาและช่วยเขียนโครงร่างการวิจัย เสนอทบวงมหาวิทยาลัย การแปลผลงานวิจัย ต่างประเทศและการอบรมนักศึกษาที่จะไปเก็บข้อมูล อาจารย์สุริยง วงษ์ศำพาน และ ผศ.ประพันธ์ สุทธาวาส ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการพิจารณาข้อความของแบบสอบถาม คณะกรรมการประเมินผลงานวิจัย ได้แก่ ดร.แสงระวี อนันตพานิช ดร.ณรงค์ศักดิ์ จันทร์นวล และ ผศ.ประพันธ์ สุทธาวาสที่กรุณาช่วยประเมินงานวิจัย เจ้าหน้าที่สถาบันวิจัยและพัฒนาทุกท่าน ได้แก่ อาจารย์ฐานิศ บุตรเพชรรัตน์และ คุณกันยารัตน์ เข็มอัมพรที่กรุณาคอยติดตามความก้าวหน้าของการวิจัย การให้กำลังใจและความช่วยเหลือด้านรายงานการวิจัย คุณชนิษฐา สินสมุทร ที่กรุณาเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคสนาม การแจกแจง ความถี่ของข้อมูล และการประมวลผลข้อมูล โดยใช้เครื่องคำนวณ ตลอดจนการพิมพ์รายงานการวิจัย นักศึกษาจิตวิทยา ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ทั้ง 15 คนที่ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม สตรีในเขต เทศบาลนครเชียงใหม่ ทุกท่านที่กรุณาให้ข้อมูลด้านความคิดเห็นที่มีต่อการสมรสด้วยความเต็มใจ อาจารย์กาญจนา สุวรรณขจร ที่กรุณาช่วยเขียนบทคัดย่อภาษาอังกฤษ คุณแม่ปราณี วงศ์จันทร์ และญาติพี่น้องทุกคนที่กรุณาให้กำลังใจ และคอยติดตามความก้าวหน้าของ การวิจัย นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความอนุเคราะห์ อีกมาก ซึ่งผู้วิจัยไม่อาจกล่าวนามให้หมดในที่นี้ได้ จึงขอขอบคุณท่านเหล่านั้นเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุดนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณองค์พระเยซูคริสต์เจ้า ที่ทรงประทานสติปัญญา ความรู้ กำลังกาย กำลังใจ ความอดทน ความเพียรพยายาม และเพื่อนบ้านที่ดี ที่มีส่วนช่วยในการวิจัย จนทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อย

ทัศนียา วงศ์จันทร์

ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยพายัพ

ประเทศ	ไทย
หมายเลขงานวิจัย	168
ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย)	ความคิดเห็นของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อการสมรส
ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ)	Opinions of Women in Chiang Mai City Municipality Toward Marriage
ผู้เขียน	ทัศนียา วงศ์จันทร์
หน่วยงานที่สังกัด	ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพายัพ
ประเภทเอกสาร	รายงานการวิจัย
รายละเอียดของงานพิมพ์	รายงานการวิจัยขนาด 84 หน้า
วันที่พิมพ์	เมษายน 2544
ภาษา	ไทย
หน่วยงานที่ให้ทุน	ทบวงมหาวิทยาลัย ปีงบประมาณ 2533
คำหลัก	ความคิดเห็น สตรี การสมรส

บทคัดย่อ

ก. ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อการสมรส และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของสตรีที่มีต่อการสมรสโดยพิจารณาตามสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุ และรายได้ กลุ่มตัวอย่าง คือสตรีที่มีอายุระหว่าง 20-45 ปี ที่มีทะเบียนบ้านอยู่ในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ จำนวน 500 คน

ข. ระเบียบวิธีวิจัย

ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงพรรณนา การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางแจกแจงความถี่ จำนวนและร้อยละ ประกอบคำอธิบาย

ค. ผลการวิจัย

ผลการวิจัย พบดังนี้

1. ด้านข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสมรส พบว่าสตรีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า สามีควรมีอายุมากกว่าภรรยา สตรีเห็นว่าเงิน การมีบุตร วุฒิภาวะทางอารมณ์ ฐานะทางเศรษฐกิจ การศึกษา เป็นสิ่งสำคัญของการสมรสและสตรียังเห็นด้วยว่าควรจัดพิธีสมรสให้ถูกต้องตามประเพณีตลอดจนต้องการ

จดทะเบียนสมรส

2. ด้านสุขภาพจิตและการปรับตัว พบว่าสตรีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การสมรสเป็นสิ่งที่ต้องการ ช่วยให้ชีวิตมีความหมาย ได้รับการยอมรับจากสังคม ทำให้รู้สึกอบอุ่นปลอดภัย มีที่ปรึกษา อย่างไรก็ตาม ก็นิติ สตรีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การสมรสไม่ใช่ว่าแสดงถึงการประสบความสำเร็จในชีวิต และ เห็นด้วยว่าการอยู่เป็นโสดเป็นเรื่องธรรมดา ไม่เป็นปัญหาของสังคม

3. ด้านบทบาทหน้าที่ของคู่สมรส พบว่าสตรีส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าคู่สมรสควรช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในครอบครัว สมาชิกควรช่วยทำงานบ้าน คู่สมรสควรไปงานรับเชิญด้วยกัน ควรเปิดโอกาสให้แก่กันและกันในการแสดงความคิดเห็น ไม่ควรทำร้ายร่างกายของกันและกัน ควรช่วยกันทำงานเพื่อสร้างฐานะทางเศรษฐกิจ ควรร่วมกันเลี้ยงดูบุตร ดูแลเอาใจใส่ซึ่งกันและกันยามเจ็บป่วย ยกย่องให้เกียรติ และซื่อสัตย์ต่อกัน เคารพบุพการีของกันและกัน ตอบสนองทางเพศและร่วมกันจัดการด้านการเงินภายในครอบครัว

4. ด้านการเปรียบเทียบความคิดเห็นของสตรีที่มีต่อการสมรสโดยพิจารณาตามสถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อายุ และรายได้พบว่าสตรีมีความคิดเห็นต่อการสมรสไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทาง สถิติที่ .05

Country	Thailand
Research Report Number	168
Name (Thai)	ความคิดเห็นของสตรีในเขตเทศบาลนครเชียงใหม่ที่มีต่อการสมรส
Name (English)	Opinions of Women in Chiang Mai City Municipality Toward Marriage
Author	Miss Tussaneeya Wongchant
Organization	Psychology Department, Faculty of Social Sciences, Payap University
Document Type	Research report
Pages	84
Date Printed	April,2001
Original language	Thai
Funding organization	Ministry of University Affair Budget year 1990
Key words	Opinions, Women, Marriage

Abstract

A. The Area of the Research

The objectives of this research were to survey the opinions of women in Chiang Mai City municipality towards marriage and to compare with regard to their marriage status, educational levels, ages and incomes. The sample consisted of 500 women who were 20 – 45 years old and who stayed in Chiang Mai City municipality.

B. Research Methodology

The method used in this research was descriptive research. The subjects were selected by using a purposive sampling method. Data collected by questionnaire, SPSS / PC+ was used for data analysis.

C. Research Results

The research results were as follows :

1. Basic factors involved in marriage : It was found that a husband should be older than a wife. The women also agreed that money, to have a child, to be emotionally mature, to have economic status and education are important for marriage. Moreover, the traditional marriage ceremony and the marriage license were also needed.

2. Mental health and Adjustment : It was found that marriage made life meaningful, it made one feel accepted by society, it gave security and opportunity to exchange opinions. However, marriage did not mean success in life, and it was found that being single was considered to be common.

3. Role of a spouse : It was found that the spouse should help to solve family problems and help with housework, that there should be joint invitations, that opportunity was given to share opinions. The spouse should not inflict any physical hurt and that both should help each other for economic security reasons and help to look after the children. The spouses should care for each other when they were sick. They should honor each other, moreover, they should pay respect to the parents and also fulfill each other's sexual needs. Finally they should manage the financial situation in the family.

4. Comparison the opinion of women in Chiang Mai City Municipality toward marriage : With regard to the variables (marriage status, educational levels, ages and incomes) these were compared. There were no statistical significant differences at the level of .05.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์การวิจัย	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสมรส	6
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสมรส	23
2.1. งานวิจัยในประเทศ	23
2.2. งานวิจัยในต่างประเทศ	34
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการวิจัย	38
แบบการวิจัย	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	38
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	39
การวิเคราะห์ข้อมูล	39
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	40
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	42
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล	43
ตอนที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสมรส	47
ตอนที่ 3 ความคิดเห็นด้านสุขภาพจิตและการปรับตัวในการสมรส	51

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 4	
ความคิดเห็นด้านบทบาทหน้าที่ของคู่สมรส	54
การเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อการสมรส โดยแยก	58
พิจารณาตามตัวแปร	
ตอนที่ 5	
ความคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับการสมรส	60
บทที่ 5	
สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	64
สรุปผลการวิจัย	64
อภิปรายผลการวิจัย	67
ข้อเสนอแนะ	69
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	76
ก. แบบสอบถาม	77
ข. ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิลำเนาเดิมของกลุ่มตัวอย่าง	83
จำแนกตามจังหวัดและภาคต่างๆ	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามภูมิภาคเดิม	43
2	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ	43
3	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามศาสนา	44
4	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพการสมรส	44
5	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนปีที่สมรส	44
6	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา	45
7	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้	45
8	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ	45
9	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจำนวนพี่น้องทั้งหมด	46
10	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลำดับการเกิด (บุตรคนที่)	46
11	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามจำนวนพี่น้องที่สมรส	47
12	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการสมรส	47
13	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านสุขภาพจิตและการปรับตัวใน การสมรส	51
14	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อบทบาทหน้าที่ของคู่สมรส	54
15	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นของสตรีที่มีต่อการสมรสโดยพิจารณาตามสถานภาพการสมรส	58
16	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นของสตรีที่มีต่อการสมรสโดยพิจารณาตามระดับการศึกษา	59
17	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นของสตรีที่มีต่อการสมรสโดยพิจารณาตามอายุ	59
18	แสดงค่ามัธยิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนน ความคิดเห็นของสตรีที่มีต่อการสมรสโดยพิจารณาตามรายได้	60
19	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่ออายุแรกสมรส ของผู้ชาย	60

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
20	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่ออายุแรกสมรสของผู้หญิง	61
21	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญที่ทำให้คนอยู่เป็นโสดมากขึ้น	61
22	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับสาเหตุสำคัญที่ทำให้อายุแรกสมรสมากขึ้น	62
23	แสดงจำนวนและร้อยละของความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับฝ่ายที่ควรทำหมั้น	62

PAYAP UNIVERSITY